

Landskrona stad

Stadsledningsförvaltningen Ekonomiavdelningen

Datum Er Referens
2022-01-03
Handläggare Vår Referens
Susanne Björkman 2021/2983
Nilsson

Remiss från Finansdepartementet - Betänkandet En god kommunal hushållning (SOU 2021:75)

Landskrona stad är remissinstans till betänkandet en god kommunal hushållning. Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet 2021-12-20, § 193 där arbetsutskottet beslöt att föreslå kommunstyrelsen besluta att anta stadsledningsförvaltningens svar som sitt eget.

Av kommunstyrelsens delegationsordning antagen 2020-02-13, § 41 framgår av punkt 13 att kommunstyrelsens ordförande får besvara remisser och andra framställningar från myndigheter i frågor som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Vid kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde föredrogs förvaltningens svar på remissen och samtliga närvarande instämde i slutsatserna. Information lämnades även om att kommunstyrelsens ordförande kommer besluta om remissen.

Kommunstyrelsen sammanträder den 13 januari 2022. Svaret ska vara Finansdepartementet tillhanda senast den 10 januari 2022 och anstånd har inte medgetts.

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar

att anta stadsledningsförvaltningens svar som sitt eget.

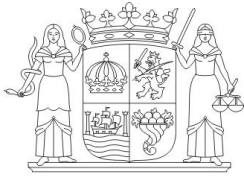
Torkild Strandberg
Kommunstyrelsens ordförande

*Detta beslut har signerats digitalt och saknar därför underskrift.
Digital signatur framgår av sista sidan i dokumentet.*

Landskrona stad
Stadshuset
261 80 Landskrona
Besöksadress

Tfn
Fax
susanne.nilsson@landskrona.se
www.landskrona.se

Bankgiro 868-6123
Plusgiro 12345-5
Org.nr 212000-1140

Landskrona stad

Stadsledningsförvaltningen Ekonomiavdelningen

Datum	Er Referens
2021-11-09	
Handläggare	Vår Referens
Jonas Lundqvist	2021/2983

Nämnd	§	Datum
Kommunstyrelsens arbetsutskott		2021-12-20

Betänkande En god kommunal hushållning (SOU 2021:75)

Ärendebeskrivning

Landskrona stad är remissinstans till betänkandet en god kommunal hushållning. Regeringen beslutade den 3 september 2020 att tillsätta en särskild utredning för att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen (2017:725) utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning (dir. 2020:88). Regeringen har bedömt att det finns ett behov av en översyn av reglerna om den ekonomiska förvaltningen för att dessa å ena sidan ska skapa tillräckligt goda förutsättningar för kommuner och regioner att bedriva en effektiv ekonomisk styrning och å andra sidan vara tillräckligt styrande utifrån statens behov av att upprätthålla en långsiktigt hållbar finanspolitik. Utredningens uppdrag har mer specifikt handlat om utformningen av kravet på en god ekonomisk hushållning och balanskravet, om resultatutjämningsreserver och huruvida de borde göras obligatoriska samt om det finns ett behov av mer vägledning och stöd för den ekonomiska styrningen i kommuner och regioner.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta stadsledningsförvaltningens svar som sitt eget.

Ärendeberedning

Stadsledningsförvaltningen har gått igenom betänkandets alla delar och har kommit fram till nedan slutsatser (Remisshandling Betänkande En god kommunal hushållning, avsnitt 6 Utredningens förslag). Stadsledningsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till de förslag som läggs fram i betänkandet men har synpunkter på delar av dessa. Nedan görs en sammanfattning av utredningens förslag. Stadsledningsförvaltningens förslag till remissvar biläggs ärendet.

God kommunal hushållning

Utredningen föreslår att fullmäktige varje mandatperiod ska anta ett program för god kommunal hushållning, som omfattar minst tio år, för kommunen eller regionen samt hel- och delägda kommunala bolag, kommunala stiftelser och

Landskrona stad
Stadshuset
261 80 Landskrona
Besöksadress

Tfn 0418-473431
Fax
jonas.lundqvist@landskrona.se
www.landskrona.se

Bankgiro 868-6123
Plusgiro 12345-5
Org.nr 212000-1140

föreningar. Programmet för god kommunal hushållning ska innehålla riktlinjer för hur kravet på en god kommunal hushållning kan nås och mål för:

Utredningens förslag syftar till att varje kommun och region, utifrån sina egna förutsättningar, ska formulera mål som avser en period om tio år. I detta ingår också ställningstaganden till målnivåer.

Ekonomi i balans

Utredningen föreslår att kravet på att upprätta en budget i balans bör behållas. Huvudregeln bör även fortsättningsvis vara att negativa balanskravsresultat ska regleras inom tre år. Möjligheten att åberopa synnerliga skäl för att inte upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna tas bort. Undantag från kravet på att upprätta en budget där balanskravsresultatet är positivt får göras om kommunen eller regionen har en stark finansiell ställning.

Resultatreserv

Utredningens bedömning: Kommuner och regioner bör under vissa omständigheter ges möjlighet att spara överskott i en resultatreserv i syfte att stärka förutsättningarna för att uppnå målet om en god kommunal hushållning.

Utredningens förslag: En resultatreserv införs till vilken kommuner och regioner får reservera delar av sina överskott. Utredningen föreslår att budgeten ska upprättas så att balanskravsresultatet är positivt. Beslut om användning av medel från eller reservering av medel till resultatreserven bör först och främst ske i samband med upprättande av budget. Det är dock även möjligt att besluta om användning av medel eller reservering till resultatreserven i samband med årsbokslutet då den slutgiltiga användningen av reserven fastställs. På så sätt kan resultatreserven användas för att hanterade planerade över- eller underskott men även oförutsedda händelser som uppstår under budgetåret. Förutsättningen för att medel ska få inanspråkats är att en resultatreserv har byggts upp.

Konjunkturutjämning för kommuner och regioner

Utredningens bedömning: I syfte att säkra välfärden och för att hindra snabba och kraftiga nedskärningar finns det behov av att skapa en statlig garanti för intäkterna i kommuner och regioner vid djupare konjunkturedgångar.

Utredningens förslag: Ett regelstyrt system införs som innebär att staten garanterar en lägsta nivå för skatteunderlagsutvecklingen i kommuner och regioner vid en djupare lågkonjunktur. Systemet utformas som en garanti med en uppsättning på förhand specificerade regler som beskriver under vilka förutsättningar staten utger ett garantibidrag till kommuner och regioner, samt hur stort belopp garantibidraget uppgår till.

En modell för garanterad skatteunderlagsutveckling bör utformas som en princip genom vilken staten utfäster sig att tillskjuta medel till kommuner och regioner när villkoren för garantibidrag är uppfyllda.

Budget, räkenskaper och uppföljning

Utredningens förslag: Krav införs på att planen på ett år för verksamheten i budgeten och planen på tre år för ekonomin i budgeten ska innehålla mål för planperioderna som utgår från programmet för god kommunal hushållning. Kravet på att ange mål och riktlinjer samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i budgeten tas bort. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om budgetens planer och mål för verksamheten och ekonomin har uppnåtts och följts, samt om utfallet av dessa är förenligt med programmet för god kommunal hushållning.

Kraven på att det av budgeten ska framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut tas bort och ersätts med krav på att budgeten ska innehålla

1. en resultaträkning,
2. en balansräkning,
3. en balanskravsutredning,
4. en kassaflödesanalys, och
5. en sammanställning av budgeten för den löpande verksamheten och investeringsverksamheten.

I budgeten ska en samlad bedömning göras av ekonomin under budgetåret för en sådan kommunal koncern som avses i lagen om kommunal bokföring och redovisning. En lämplig lägstanivå på den samlade bedömningen är en uppskattning av resultat, soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser och låneskuld i den kommunala koncernen, utifrån vid tidpunkten känd information, men utan krav på fullständiga resultat- och balans-räkningar. Avsikten är inte att kommunen eller regionen ska upprätta kompletta sammanställda räkenskaper i budgeten.

Kraven avseende delårsrapporten förändras. Kraven på att delårsrapporten ska innehålla en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse tas bort. Tidsperioden som delårsrapporten baseras på förändras, delårsrapporten ska minst omfatta räkenskapsårets första tre månader. Tidpunkten för överlämnande av delårsrapport till fullmäktige och revisorer ändras, styrelsen ska överlämna delårsrapporten till fullmäktige och revisorer inför behandling i fullmäktige senast vid utgången av juni månad.

Utökat uppdrag för revisorerna att granska regelefterlevnad

Utredningens förslag: De kommunala revisorerna ska inom ramen för den årliga revisionen pröva om den ekonomiska förvaltningen bedrivs i enlighet med tillämpliga bestämmelser i 11 kap. kommunallagen och de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt.

Revisorerna ska följa negativa balanskravsresultat och användning av särskilda skäl. Krav införs på att revisionsberättelsen ska innehålla ett särskilt uttalande om det finns negativa balanskravsresultat att reglera utifrån särskilda skäl, dvs. om möjligheten att förlänga tiden för reglering av negativa balanskravsresultat med hänvisning till särskilda skäl har använts.

Krav införs på att fullmäktige vid samma sammanträde först ska besluta om godkännande av årsredovisning och därefter om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras. Tydligare krav på motivering från fullmäktige vid anmärkning från revisorerna.

Utredningens förslag: Bestämmelsen om att fullmäktige, efter anmärkning från revisorerna, ska motivera beslut om anmärkning förtydligas med tillägget att beslut om att rikta och att inte rikta en anmärkning ska motiveras.

Vägledning och stöd inom ekonomistyrning

Utredningen gör bedömningen att det finns behov av vägledning och stöd till kommuner och regioner inom ekonomistyrningen och den ekonomiska förvaltningen. Det finns även behov av en samlad, nationell uppföljning av kommunernas och regionernas ekonomi samt en bättre kunskap om tillämpningen av bestämmelserna om den ekonomiska förvaltningen.

Vägledning och stöd bör i första hand omfatta generell rådgivning avseende tillämpningen av bestämmelser för den ekonomiska förvaltningen.

Vägledning och stöd behöver underbyggas genom en löpande nationell uppföljning av den ekonomiska utvecklingen och den ekonomiska förvaltningen i kommuner och regioner.

En statlig myndighet ges i uppdrag att lämna vägledning och stöd till kommuner och regioner i frågor avseende ekonomisk styrning och förvaltning. Myndigheten ges även i uppdrag att löpande följa den ekonomiska utvecklingen och tillämpningen av bestämmelserna om den ekonomiska förvaltningen för kommuner och regioner. Myndigheten ges inte rätt att meddela föreskrifter.

Statistik

Utredningen gör bedömningen att Statistiska centralbyrån bör se över och komplettera sin insamling av statistik i räkenskapsammandraget med uppgifter om utfall för balanskravsutredningen inklusive resultatreserven, särskilda skäl och stark ekonomisk ställning.

En övre gräns för utgifter och belåning

Utredningen gör bedömningen att en övre gräns för utgifter för kommuner och regioner inte bör införas och att en begränsning av kommunernas och regionernas möjligheter till upplåning inte heller bör införas.

Bilagor

- 1 Remissvar
- 2 Bilaga till remisshandling - Betänkandet En god kommunal hushållning (SOU 2021:75)

Stadsledningsförvaltningen

Carina Leffler
Stadsdirektör

Susanne Nilsson
Ekonomichef

Stadsledningsförvaltningen Ekonomiavdelningen

Datum 2021-12-09 Er Referens Fi2021/03100

Handläggare Jonas Lundqvist Vår Referens Dnr 2020/2983

Finansdepartementet

Remissvar, Betänkandet En god kommunal hushållning (SOU 2021:75)

Allmänna synpunkter

Landskrona stad ställer sig i huvudsak positiv till de förslag som läggs fram i betänkandet men har synpunkter på delar av dessa. Angående införandet av de regler som föreslås i betänkandet så måste hänsyn tas till planeringsprocessen i kommuner och regioner så att sektorn ges rimlig tid att ställa om ekonomistyrningen utifrån de nya reglerna. Ska reglerna tillämpas fullt ut med en budget baserad på ett långsiktigt program för god kommunal hushållning från 2023 så kan förberedelsen bli för kort. Utredningens bedömning är att den kommunala särarten bör komma till starkare uttryck i lagen om kommunal bokföring och redovisning. Landskrona stad delar denna uppfattning och anser att detta borde ha präglat utredningens förslag och slutsatser i större utsträckning. Nedan följer övriga synpunkter under respektive rubrik som finns upptaget i betänkandet.

God kommunal hushållning

Landskrona stad ser ett värde i ökad långsiktighet för att kommunerna ska kunna agera ansvarsfullt och bedriva en effektiv ekonomistyrning. Om kommuner och regioner ska ha långsiktiga program på 10 år är det också viktigt att staten arbetar med samma tidshorisont eftersom det är staten som till stora delar påverkar det ekonomiska utrymmet som kommunerna får. Beslut om statsbidrag bör till exempel ha god framförhållning så att kommunerna kan nyttja dessa på bästa sätt.

Ekonomi i balans

Balanskravet bidrar till en kortsiktighet i den ekonomiska planeringen och ökar fokus på det enskilda budgetåret. Landskrona stad menar att det är för stort fokus på balanskravet eftersom det flyttar fokus från målsättningen om god ekonomisk hushållning, som är grundläggande för att trygga framtida generationers finansiella handlingsutrymme. Balanskravsresultatet är inte tillräckligt för att uppnå god ekonomisk hushållning och därför bör inte fokus ligga på det utan på att uppnå god ekonomisk hushållning. För många resultatnivåer kommer skapa fortsatta svårigheter för politiker och medborgare att tolka kommunal ekonomi. Landskrona stad anser vidare att tiden för att återställa ett negativt balanskravsresultat aldrig bör

Landskrona stad
Stadshuset
261 80 Landskrona
Besöksadress Drottninggatan 7

Tfn 0418-47 00 00
Fax 0418-47 36 36
fornamn.efternamn@landskrona.se
www.landskrona.se

Bankgiro 868-6123
Org.nr 212000-1140

överstiga 3 år. Om balanskravet finns kvar enligt utredningens förslag ställer sig Landskrona stad positiv till att de nya justeringsposterna införs då balanskravet inte bör uppnås genom tillfälliga exploateringsintäkter.

Utredningens definition av benämningen stark finansiell ställning innebär att endast ett mindre antal kommuner kan vara aktuella. Här bör man sänka kraven bland annat vad gäller nivån på soliditeten så att fler kommuner ska kunna komma i fråga vad gäller stark finansiell ställning. Definitionen behöver dessutom förtydligas.

Begreppet synnerliga skäl bör finnas kvar och i stället bör användningen av synnerliga skäl begränsas. För att undvika möjligheten att användandet av synnerliga skäl missbrukas bör det istället tas fram ett tydligt regelverk på situationer då detta kan åberopas.

Förslaget att *Årets resultat efter balanskravsjusteringar* och *balanskravsresultat* ska anges i direkt anslutning till posten *Årets resultat* i resultaträkningen är inte bra ur ett begriplighetsperspektiv. Resultaträkningen innehåller externredovisning och hänger ihop med balansräkningen och kassaflödesanalysen. Förslaget innebär en otydlighet vad årets resultat innebär. Extern redovisning och ekonomistyrning har olika perspektiv. Utredningens förslag blandar ihop externredovisning och ekonomistyrning. Balanskravsuträkningen avser ekonomistyrning och bör fortsatt finnas i förvaltningsberättelsen.

Resultatreserv

Landskrona stad anser att resultatreserven har en bättre utformning än nuvarande resultatutjämningsreserv då möjlighet finns att reservera medel till ett bredare syfte än konjunkturutjämnning. Utredningen föreslår att resultatutjämningsreserven ska upphöra och att det införs övergångsbestämmelser som möjliggör att under en tioårsperiod använda medel ur sin resultatutjämningsreserv i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Landskrona stad menar att det vore olyckligt att det finns både en resultatutjämningsreserv och en resultatreserv under en övergångsperiod. Istället borde de avsätta medlen i resultatutjämningsreserven, som är avsatta enligt resultatreservens regelverk, kunna överföras till resultatreserven.

Konjunkturutjämnning för kommuner och regioner

Landskrona stad stödjer förslaget att ett regelstyrt system införs som innebär att staten garanterar en lägsta nivå för skatteunderlagsutvecklingen i kommuner och regioner vid en djupare lågkonjunktur. Dock bör den del av förslaget där det står att staten garanterar minst två procent nominell skatteunderlagsutveckling kompletteras med en nivå som garanterar skatteunderlagsutveckling även vid högre inflation och löneökning. Landskrona stad förordar att garantimodellen innebär att staten ska garantera två procent i skatteunderlagsutveckling men har möjlighet att garantera en högre procentsats.

Budget, räkenskaper och uppföljning

Landskrona stad tycker det är bra att även budgeten innehåller balansräkning, resultaträkning mm men anser inte att det ska vara ett krav att den ska innehålla alla delar som finns i bokslutet. Här borde förslaget luckras upp och ge kommunerna mer möjlighet till flexibilitet. Det bör heller inte vara krav på att ha med noter till alla delar.

I utredningens förslag står det att det i budgeten ska göras en samlad bedömning av ekonomin under budgetåret för en sådan kommunal koncern som avses i lagen om kommunal bokföring och redovisning. Detta bör harmoniseras med vad som ska ingå i den långsiktiga planen. Samma juridiska personer bör ingå i dessa båda dokument.

När det gäller utredningens förslag om att fullmäktige ska anta en åtgärdsplan om delårsrapporten visar betydande budgetavvikelser anser Landskrona stad att åtgärdsplaner inte bör beslutas av fullmäktige. Beslutet ska istället tas av den eller de nämnder som redovisat budgetavvikelsen. Fullmäktige bör dock besluta om ett regelverk kring hur budgetavvikelser ska hanteras inom kommunens organisation.

Utredningen föreslår att krav införs att om fullmäktige beslutar om en kostnad eller utgift som inte finansieras inom ramen för budgeterat resultat ska en reviderad budget fastställas. Här bör det räcka med en tilläggsbudget och att det inte är ett krav på att en komplett ny budget ska fastställas.

Statistik

Vad gäller utredningens förslag att SCB bör se över och komplettera sin insamling av statistik så anser Landskrona stad att det bör säkerställas att det verkligen finns behov av all inlämnad statistik och att det finns ett syfte med att lämna statistik. Risken är annars att statistikframtagandet blir ett merarbete för kommunerna utan att det skapas mervärde.

Utökat uppdrag för revisorerna att granska regelefterlevnad

Landskrona stad har inget att erinra i utredningens förslag.

Vägledning och stöd inom ekonomistyrning

Landskrona stad anser inte att vägledning och stöd till kommuner och regioner i frågor avseende ekonomisk styrning och förvaltning ska läggas på någon statlig myndighet som ska bygga upp en ny organisation kring detta. Uppdraget bör i stället läggas på Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, som redan i dag är ett stöd till kommuner och regioner.

Landskrona stad tycker det är viktigt att den kommunala särarten alltid ska beaktas i de uppdrag eller direktiv som staten ger till rådet för kommunal redovisning, RKR.

En övre gräns för utgifter och belåning

Landskrona stad har inget att erinra i utredningens förslag.

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: TORKILD STRANDBERG

Date: 2022-01-04 10:43:14

BankID refno: 081b94fd-39fd-4887-93f7-e08c8f7c5f75

Kommunstyrelsens ordförande: Torkild Strandberg